

der her skulle anvendes. Flertallet vil have, at Billigheden skal bestaa i, at man anvender Midlerne af Skolefondens, medens Mindretallet ønsker, at i dette Forhold bør Midlerne tilvejebringes af Statskassen, og heri tror jeg, at Mindretallet har Ret. Naar det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds har villet henlede vor Opmærksomhed paa, at Skolefondens Indtægter komme ikke fra Landboerne alene, men ogsaa fra Købstæderne, saa har det ærede Medlem vil dog indrømme, at det er dog nok Landboerne, der yde Broderparten, og naar han henviste til Kommunallovens § 50, der giver Ret til, at man kan paaligne en Del af Udgifterne til Amtsrepartitionsskatten og altsaa ogsaa til Skolefondsudgifterne paa Formue og Lejlighed, saa skal jeg sige, at det er mig velbekendt, at denne Paragraf er i Kommunalloven, og at den ogsaa anvendes enkelte Steder; men det er kun i meget faa Amtsradskredse her i Landet, at den anvendes, og det er mig bekendt, at der er Amtsradskredse, der have anvendt den, men ere hørte op dermed, fordi den er ubillig i mange Tilfælde. Det er jo nemlig saa, at naar man vil sætte § 50 i Anvendelse, saa skal en Del af Udgifterne lignedes efter Folketallet, og derved kommer man i mange Egne til at gøre Uret imod de mest befolkede Kommuner, som jo ikke altid ere de rigeste, tværtimod, det er jo som oftest Tilfældet, at hvor der er den største Udbygning, der har man de fattigste Egne; og hvor man har den talrigste Befolkning, har man som oftest de fattigste Kommuner, og derfor er det ikke af nogen synderlig Betydning, at det ærede Medlem henviser til, at man kan sætte § 50 i Anvendelse, thi, som sagt, dens Anvendelse bliver ikke til Fordel for nogen som helst Kommune, og det er derfor, at nogle Amtsråd ere vegne tilbage for at bruge den. Jeg vil ogsaa gerne være med til at yde Billighed; men jeg kan ikke se, at Mindretallet er mere ubilligt end Flertallet. Jeg mener, som det ærede Medlem fra Nykjøbing paa Falster (Clausen) og det ærede Medlem fra Ribe (Bust) gentagne Gange have gjort opmærksom paa, at Amtsrepartitionsskatten og Skolefondene ere bebyrdede nok i Forvejen, saa man skal ikke kaste yderligere Byrder over paa dem. Kræver Billigheds-hensyn — hvad jeg ikke nægter — at der ydes en saadan Bonusudbetaling til svage-lige Lærere og deres Enker, saa finder jeg det rettest, at den udredes af Statskassen, og jeg agter derfor at stemme sammen med Mindretallet herfor.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Det er mig aldeles uforklarligt, hvorfor det ærede Medlem fra Ribe (Bust), og andre ærede Medlemmer ogsaa, have udtalt sig i saa stærkt Udtryk om mine Udtalelser. Jeg har ikke tænkt paa at ville sætte de Herrer Stolen for Døren eller at ville svinge Bisten over dem eller noget lignende. Jeg har kun opfyldt, hvad der var min simple Pligt, at fortælle det høje Ting, hvad Folgen vilde være af den Afstemning, som nu skal foretages. Hvis det høje Ting vil følge Mindretallet, saa var det min Pligt at sige Dem, at deraf paafølger, at der ikke kommer noget ud af denne Lov. Jeg har som Kultusminister, efter at have faaet Finansudvalgets Betænkning, hvoraf fremgik, at Finansudvalget helst ønskede, at gaa den Vej, som Mindretallet vil, man skal gaa, forhandlet om Sagen med Finansministeren, hvem det jo dog egentlig kommer an paa, om han vilde gaa med til at udrede denne Udgift af Statskassen, og han har paa det bestemteste nægтет at ville det, aldeles bestemt sagt, at dertil gif han aldrig. Naar, naar Sagen ligger saaledes for, vilde det være højt mærkværdigt, om jeg vilde lade det høje Ting i Uvidenhed herom, om jeg vilde have sagt, at det er en Sag, som vi altid kunde tale og forhandle videre om, at jeg naturligvis helst havde det, jeg selv har foreslaaet, men at et andet maaske ogsaa kunde gaa, i alt Fald hvis det andet Ting vilde gaa ind derpaa. Nej, jeg maatte nødvendigvis, som jeg har sagt i Finansudvalget, bestemt udtale, at hvis man vilde gaa den Vej, som Mindretallet ønsker, saa galder Loven bort, og saa er den Historie færdig. Det er dog virkelig ikke at optræde paa nogen udfordrende Maade overfor de Herrer; det er kun at forklare de Herrer tydeligt hvorledes Stillingen er. Saa derfor tror jeg, at det ærede Medlem (Berntsen), der sidst havde Ordet, ikke havde Ret i at sige, at Mindretallets Forslag var ligesaa billigt som Ministerens og Flertallets; thi formelt er det vel ganske sandt, men realiter er det det ikke, og dette, at det realiter ikke er det, blev jo fuldstændig anerkendt af det ærede Medlem for Ribe Amts 3de Valgkreds (Bust), der jo ligefrem sagde, at han ønskede en Lov, hvor hele den sidste Paragraf om Bonus var udeladt. Nej, Billigheden, mine Herrer, taler i høj Grad for at man paa dette Punkt følger Regeringen; thi hvem er det, der nyder godt af denne Lov? Det ere Skolelærerne, de svage-lige Skolelærere og deres Enker, der have været nødsagede til at lade